

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
December 30, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GRUODIS - DECEMBER 30, 1994

Nr. 252

Jaunosios Lietuvos partija reikalauja, kad Lietuva pripažintų Čėčėniją

Kaunas, gruodžio 11 d. — Tą pačią dieną, kai Rusija pradėjo Čėčėnijos puolimą, Jaunosios Lietuvos partija paskelbė pareiškimą, kuriame reikalavo, kad Lietuva pripažintų jau trejus metus de facto egzistuojančią valstybę Čėčėniją, kad keltų šią Rusijos agresiją tarptautiniuose tribunoluose ir kad užkirstų kelią, kad tokie įvykiai nepasikartotų Lietuvoje.

Pareiškimą jie prilygina dabar Rusijos vykdomą žiaurų civilių čėčėnų žudymą Kražių skerdyne 1831 m. ar 1863-1864 metams, kai „rusai naikino lenkų, lietuvių ir gudų sukilimų dalyvius... Prisiminkime rusų bolševikų vykdytą genocidą Ukrainoje, kurio metu vien iš bado mirė keli milijonai žmonių... Prisiminkime nukankintus Rainiuose, Klepočiuose, išniekintus Panevėžio gydytojų lavonus, sušaudytus červėnėje lietuvių ir lenkų kariškius... Prisiminkime, kaip ankstyvą 1945 m. pavasarį rusai paskandino po ledą ar išžudė Mažosios Lietuvos gyventojus lietuvių ir vokiečių. Prisiminkime 1953-ųjų Rytų Vokietijoje, 1956-ųjų Čekoslovakijoje, 1979-ųjų Afganistane... „Kitų tautų genocidas nesiliauja ir po „perestroikos“, kai Rusija visam pasauliui skelbi esanti civilizuota ir kultūringa šalis. Rusišką civilizuoatumo simboliais tapo kruvini desantininkų kastuveliai Tbilisye, po tankų vikšrais sutraiskyti lietuvių ir azerbaidžaniečiai, tūkstančiai iškerstų moldavų Padnestreje. Tik visapusiškos Rusijos paramos dėka serbių „etninius valymus“ okupuotose Kroatijos ir Bosnijos teritorijose.

„Mus ir čėčėnus sieja bendra kovų su rusiškoju imperializmu, tremimų ir kančių istorija. Tūkstančių miestelių aikštėse numestų lietuvių partizanų lavonų, sušaudytų ir numarintų

Sibire kūdikių atminimas tegu nepalieka nė vieno lietuvių abejingo čėčėnų tragedijai!

„Tad Jaunoji Lietuva kreipiasi į Lietuvos prezidentą, vyriausybę, Seimą ir kitas politines partijas, reikalaudama, kad būtų pripažinta Čėčėnijos nepriklausomybė, kad Jungtinėse Tautose būtų keliama „rusiškąjo imperializmo nusikaltama ideologija“ ir būtų prilyginta rasizmui, kad Čėčėnijos invazija įsąskę Rusijos vadai būtų teisiami tarptautiniame kariniame tribunole ir kad Lietuva nutrauktų kultūrinis ir sportinius mainus su Rusija.

Jaunosios Lietuvos partijos vado Stanislovo Buškevičiaus ir valdybos narių pasirašytame pareiškimame taip pat reikalaujama, kad būtų užkirstas kelias Čėčėnijos įvykiams pasikartoti Lietuvoje. Tam, anot pareiškimą, yra būtini trys dalykai:

„Nedelsiant į Rusiją repatriuoti okupacijos metais neteisėtai į Lietuvą atvykusius rusų kolonistus, uždaryti Lietuvoje sukurtas KGB ir [Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos] ekonomines struktūras bei Rusijos finansuojamas firmas, kurios siekia įtvirtinti rusų mūsų valstybės ekonominiame ir politiniame elite, ar užsimančias kita antivalstybine veikla, o jų kapitalą panaudoti lietuvių reikmėms tenkinti bei Rusijos pavergtoms tautomis remti. Valstybės saugumo departamentas turi pateikti Lietuvos teritorijoje veikiančių rusų šnipų sąrašus, o Užsienio reikalų ir Vidaus reikalų ministerijos — išsiųsti juos iš šalies.

„Neleisti Rusijos karinio tranzito per Lietuvą net pagal Lietuvos vyriausybės patvirtintas pavojingų ir karinių krovinių pervežimo taisykles.

„Lietuva turi inicijuoti tarptautinės konferencijos dėl Mažosios Lietuvos statuso susaukima“.

Marijampoliečiai demonstracijoje rėmė Čėčėniją

Vilnius, gruodžio 14 d. (LR) — Marijampolės centrinėje aikštėje gruodžio 12 d. 200-300 žmonių dalyvavo demonstracijoje Čėčėnijai remti.

Marijampolės miesto tarybos pirmininkas A. Bajarkevičius, pasisviesdamas prožektoriumi, perskaitė kreipimąsi, kuris tądien buvo priimtas mitinge Vilniuje. Įvairių partijų ir visuomenės organizacijų atstovai kalbėjo, kad Lietuvos pareiga paremti Čėčėniją ir jos kovą už nepriklausomybę. Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Marijampolės skyriaus tarybos narė A. Vilutienė priminė, jog 1944 metais generolo Vetrovo divizija deportavo visus čėčėnus iš jų gimtinių, o jau tą pačią metų gruodžio mėnesį ši divizija siautė Lietuvoje, išžudė Klepočių gyventojus.

„Pabūkime šiandien mažai Čėčėnijos tautai Islandija“, sakė Lietuvos Tautininkų Sąjungos Marijampolės skyriaus pirmininkas G. Kuncaitis. Jis

pasiūlė priimti kreipimąsi į Marijampolėčių išrinktą Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininką Kazį Bobelį.

Kreipimėsi siūloma Seimui kuo greičiau pripažinti nepriklausomą Čėčėnijos Respubliką su demokratiškai išrinktu prezidentu Džochar Dudajevu bei atšaukti Rusijos atstovus Lietuvoje, kol Čėčėnijoje bus bent vienas okupacinis kareivis. Šiam kreipimuisi susirinkusieji pritarė plojimais.

7,000 žmonių budėjo KGB rūmuose

Vilnius, gruodžio 14 d. (LR) — Gruodžio 12 d. sukako metai, kaip politiniai kaliniai ir tremtiniai, protestuodami prieš Vytauto Skuodžio paskyrimą Lietuvos Gyventojų Genocido ir Rezistencijos Tyrimo Centro vadovu, prieš centro nuostatus

Čėčėnai savanoriai išvyksta į frontą iš Laisvės aikštės prie Prezidentūros rūmų Grozne. Keli rusų kariai trečiadienį jau įsiveržė į sostinę, bet didžiausia dalis tebėra apsupusi miestą, kur čėčėnai narsiai kovoja prieš juos. Rusai kas 20 minučių skrendantiais koviniais lėktuvais nuolat šaudė į čėčėnų pozicijas aplink sostinę. Bombardavimas tęsiasi, trečiadienį 6:15 val. ryto rusams užmetus bombą ant penkiaaukščio našlaityno pastato. Jame buvo 250 našlaitių tačiau sveiki, nes visi buvo slėptuvėje našlaityno rūsyje. Rusai išsiųsė metę bombą, sakydami, jog patys čėčėnai šaudė ir našlaityną. Čėčėnijos Televizija transluoja iš Prezidentūros rūsi. Subombarduota ir pagrindinė ligoninė. Bombarduojami bei apšaudomi iš kovinių lėktuvų ir aplinkiniai miestai, kur Čėčėnijos gynėjai narsiai atremia rusus.

Dėl sienos su Baltarusija sutarta, kitos sutartys dar derinamos

Vilnius, gruodžio 14 d. (LR) — Baltarusijos ministras pirmininkas Michail Čigiris gruodžio 13 d. buvo atvykęs į Lietuvą tik pusdieniui — galutinai suderinti pozicijų dėl Lietuvos ir Baltarusijos valstybių sienų. Po ilgą numatytą laiką užtruko derybininkų susitikimo, palaukus dar kol premjerai perskaitys pataisytus dokumentus naujai atspausdintus tekstus ir jų pasirašymo, įvyko spaudos konferencija, kurią „Lietuvos rytui“ aprašė Rita Grumadaitė.

Žurnalistams Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Brazauskas pasakė, kad iš principo sutarta dėl valstybės sienos. Dar kiek laiko reikės, kad šiuos klausimus aptartų abiejų šalių parlamentai, tačiau premjeras tvirtino, jog kol kas negalima išdėstyti šio susitarimo detalių. „Baltarusijos“ sanatorijos Druskininkuose, į kurią pretenduoja kaimyninė šalis, anot A. Šlezevičiaus, „klausimas yra sudėtingas“. Jis pažymėjo, kad vyriausybė jau parengė nutarimo projektą, kuris bus pateiktas Seimui. Tačiau, premjero nuomone, kad ir kokie sprendimai būtų priimti, juos vis tiek kritikuos ir Lietuvoje, ir Baltarusijoje, nes tam galima suteikti politikams naudingus „atspalvius“.

Baltarusijos premjeras Michail Čigiris kalbėjo, kad šis susitikimas turėtų sukurti geresnį pagrindą dviejų šalių bendradarbiavimui, o dėl sienų pradėjo budėti KGB rūmuose. Gruodžio 11 d. prie šio pastato įvyko minėjimas. „Lietuvos rytas“, minėjimo dalyviai buvo informuoti, kad per praėjusius metus KGB rūmuose budėjo per 7,000 žmonių.

Priimant pareiškimą, adresuotame prezidentui Algirdui Brazauskui, ministrui pirmininkui Adolfui Šlezevičiui ir Seimo pirmininkui Česlovui Juršėnui, sakoma, kad „pradedami antruosius metus besitęsiančią protesto akciją, mes tvirtiname, jog esantiems valdžios kolaborantams ir nomenklatūrininkams ne santarvė, ne žmogiškumas, ne Lietuvos gyventojų ir Lietuvos reikalai rūpi. Juos užvaldė neklystamumo, teisulių tyliojo rezistentų jausmai, gėdos ir savęs išsaugojimo instinktai“.

Minėjimo dalyviai pareiškė sieksia, jog Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centre dirbtų ne buvęs genocido vykdytojas bei jo talkininkai.

jau nėra jokių nesutarimų. Dėl kokių valstybės sienos punktų būta didesnių nesutarimų, „Lietuvos rytui“ kol kas nepavyko sužinoti, nes derybose dalyvavę pareigūnai jų nekommentavo.

Taip pat neplanuojama, kad abiejų šalių prezidentai dar iki šių metų pabaigos galėtų pasirašyti sutartį dėl valstybių sienų. M. Čigiris sakė, jog bus dedamos visos pastangos šį dokumentą pasirašyti kaip galima greičiau.

(Kaip rašėme gruodžio 29 d. „Drauge“, prez. A. Brazauskas gruodžio 28 d. pasakė manas, kad sutartis dėl sienos greičiausiai bus pasirašyta sausio pradžioje, Lietuvoje lankantis Baltarusijos prezidentui Aleksandr Lukašenko, bet kad sienos perėjimas kol kas negalės būti visiškai laisvas. — Red.)

Gruodžio 13 d. Baltarusijos ministrą pirmininką Michail Čigirį priėmė Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas. Po šio susitikimo A. Brazauskas sakė, kad jo „turinys buvo toks pat kaip ir vyriausybės rūmuose“. Pasak A. Brazauskos, sienos klausimas nebūna labai ginčytinas ir turėtų būti išspręstas. Taip pat buvo kalbėta ir apie Lietuvos komunikacijų ir uosto panaudojimą, ekonomikos būklę. „Mes manome, kad kai kurią patirtį, ypač pinigų reformos srityje, galėtume pasiūlyti Baltarusijai“, sakė prezidentas.

tesiančią protesto akciją, mes tvirtiname, jog esantiems valdžios kolaborantams ir nomenklatūrininkams ne santarvė, ne žmogiškumas, ne Lietuvos gyventojų ir Lietuvos reikalai rūpi. Juos užvaldė neklystamumo, teisulių tyliojo rezistentų jausmai, gėdos ir savęs išsaugojimo instinktai“.

Minėjimo dalyviai pareiškė sieksia, jog Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centre dirbtų ne buvęs genocido vykdytojas bei jo talkininkai.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Lietuvoje organizuojama pagalba Čėčėnijai

Vilnius, gruodžio 29 d. (Elta) — Tarptautinė humanitarinė organizacija „Gydytojai be sienų“ ir Lietuvos Seimo Geros valios misija organizuoja humanitarinę pagalbą pabėgėliams, sužeistiesiems ir nukentėjusiems iš Čėčėnijos Respublikos. Vilniaus aerodrome sandėliuojami humanitariniai kroviniai iš Belgijos ir Lietuvos (šilti drabužiai, palapinės, vaistai, chirurginiai reikmenys). Išskirti pasirengę gydytojai ir pabėgėlių stovyklų organizavimo specialistai.

Humanitarinius krovinius ir gydytojų grupes numatoma išsiųsti Lietuvos aviacijos kompanijos lėktuvais į Slepovskijos

(Ingušijoje) ir Machačkalos (Dagestane) aerodromų.

Organizuojant humanitarinę misiją, buvo susidurta su sunkumais. Rusijos ambasadorius Lietuvoje Nikolaj Obertyšev atsisakė priimti „gydytojų be sienų“ delegaciją iš Belgijos net ir po Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos kreipimosi, motyvuodamas savo sprendimą tuo, kad jis neturi instrukcijų iš Rusijos Užsienio reikalų ministerijos. Jau trečią dieną Lietuvos aviacijos kompanijos lėktuvai su humanitariniais kroviniais ir gydytojais negali gauti vizų ir leidimo skristi.

Estijos pareiškimas dėl Rusijos agresijos Čėčėnijoje

Talinas, gruodžio 29 d. — Estijos užsienio reikalų ministerija ketvirtadienį paskelbė pareiškimą, reaguodama į Rusijos tebetęsiamą agresiją prieš čėčėnus ir jų žmogaus teisių pažeidimus. Pareiškimą rašoma taip:

Estijos užsienio ministerija dar kartą atsisaukia į Rusiją, kad ji liautųsi naudojusi smurtą Čėčėnijoje ir atkreipia dėmesį į tai, kad neleistina naudoti karinės pajėgos prieš civilius, nepaisant kaip bandoma tai pateisinti.

Nepaisant Rusijos prezidento Boris Jelcino gruodžio 27 d. padaryto pažado sustabdyti Grozno bombardavimą, bombardavimas tęsiasi ir visą gruodžio

28-ąją.

Estijos užsienio ministerija pabrėžia, kad žmogaus teisių gerbimas nėra jokios šalies vidaus reikalas, o priešingai, pagal 1991 m. Maskvoje pasirašytą Europos Saugumo ir Konferencijos (ESBK) dokumentą, tai yra teisėto tarptautinės bendrijos dėmesio objektas. Ryšium su Čėčėnijoje vykdomu smurtu, Rusija įsitraukė į ESBK 1992 m. Vienos dokumentą apie karinių pajėgų grupavimą, judėjimą ir panaudojimą.

Estijos užsienio ministerija atsisaukia į Rusijos Federaciją, kad ji laikytųsi ESBK principų ir kad tuoj pat imtųsi veiksmų šį konfliktą sureguliuoti politinėmis priemonėmis.

Nuo sausio 1 d. pradės veikti karinio tranzito per Lietuvą taisyklės

Vilnius, gruodžio 29 d. (Elta) — Nuo sausio 1 d. pradės veikti lapkričio mėnesį įkurta Transportavimo tarnyba prie Krašto apsaugos ministerijos. Tarnybos funkcijos — lydeti karinius ir pavojingus užsienio valstybių geležinkelio sąstatus, tranzitu vykstančius per Lietuvą.

„Priklausomai nuo to, ar keisis karinio tranzito per Lietuvą taisyklės, priklausys ir mūsų tarnybos funkcijų pasikeitimai“, pareiškė krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius. Tačiau jis patikino, kad „kiek jam žinoma“, jeigu pakeitimų ir bus, jie tikrai nebus esminiai, o greičiau techninio pobūdžio.

Tuo tarpu Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Albinas Januška, kuris praėjusios sa-

vaitės pabaigoje buvo susitikęs su Rusijos užsienio reikalų ministro pavaduotoju Sergej Krylov sakė, kad šiame susitikime konkrečių nuostatų apie galimus taisyklių pakeitimus nebuvo priimta. Karinio tranzito taisyklių pakeitimo klausimai galbūt bus svarstomi, bet tai bus Lietuvos vidaus reikalas, kurį sprendžiant bus tik atsižvelgta į Rusijos ir kitų užsienio valstybių pasiūlymus bei pastabas, teigė A. Januška.

„Vienokios ar kitokios bus taisyklės, mes dirbsime savo darbą“, pasakė krašto apsaugos ministras.

Jau steigiami nuolatiniai geležinkelio vagonų kontrolės postai Kenoje ir Kybartuose — pagrindinėje Rusijos tranzito trasoje. Čia bus tikrinami visi į Lietuvą atvykstantys geležinkelio sąstatai, kurie prieš tai buvo gavę diplomatinį tarnybų leidimus gabenti karinius ir pavojingus krovinius. Šiuos sąstatus Lietuvos teritorijoje lydės ginkluoti Lietuvos kariai.

Vilniuje Mišios už taiką pasaulyje

Vilnius, gruodžio 29 d. (Elta) — Atsiliepdami į Šventojo Tėvo raginimą sausio 1 dieną melstis už taiką visame pasaulyje, Vilniaus arkivyskupas kuria kvietia tikinčiuosius jungti savo maldas už tautas, kuriose šandien liejasi kraujas.

Vilniaus Arkikatedroje pirmąją Naujųjų Metų dieną bus meldžiamasi už Čėčėniją, kuri neteko daugelio savo žmonių, bus prisimintos Balkanų tautos, iškankintos nuožmaus karo.

KALENDORIUS

Gruodžio 30 d.: Šventojo Šeima; Sabinas, Dovydas, Augas, Anyta. 1860 m. gimė kalbininkas Jonas Jablonskis.

Gruodžio 31 d.: Šv. Silvestras I, popiežius (mirė 335 m.). Melanija, Gedgantas, Naudutė. 1858 m. gimė Vincas Kudirka. 1920 m. įkurta Lietuvos Opera.

Knygos „Lietuvių fondas“ II dalis redakcinė komisija. Iš kairės: Juvos Zygas, Marija Remienė, Antanas Juodvalkis – vyr. redaktorius, Alė Steponavičienė, dr. Antanas Razma ir Ramona Steponavičiūtė.

Nuotr. Jono Kuprio

VYSTOSI „HOMO EKONOMIKUS“

Linas Sidrys, M.D.

Neseniai Čikagos dienraštis pirmajame puslapyje aprašo dabartinį pensininkų gyvenimą Maskvoje. Pensininkai yra vieni, gyvena skurde, bute šala, i lauką bijo išeiti, nes saligatviai nenuvalyti. Atsirado bendrovė, kuri iš Maskvos senukų perka butus, susitarus, kad buvę savininkai gali ten gyventi ligi mirties. Po to bendrovė išsiunčia kriminalistus, kad tuos senukus nužudyti. Atsirado naujas sportas Maskvoje: liuksusinių mašinų vairuotojai bando partrenkti lėtai per gatvę einančius senukus.

Šie faktai sukelia skaitytųjų pasibaisėjimą, tačiau gal čia nėra kuo stebėtis. Valstybinis komunizmas jėga ir smurtu pašalindavo visus asmenis, kurie trukdė sukurti komunistinę santvarką. Buvę komunistai, tapę kapitalistais, taip pat nesivaržė pašalinti visus, kurie užstoja jiems kelią. Todėl visoje buvusioje Sąjungoje ir įsiviešpatavo mafijos valdžia.

Vytautas Volertas gruodžio 10 dienos „Drauge“ teisingai pastebėjo: „Per paskutinį pusimtį metų iškrepė žmones, smagstė kažkokius „sovietikus“, net ne „homo“, net blogesnių už „homo“.

Net ne „animalis sovieticus“, tai būtų gyvulių įžaidimas, nes gyvuliai dėl idėjos milijonų savųjų neišduoda. Jei kas suabejoja dėl gimtosios nuodėmės ir velnio egzistencijos, tegul

įsigilina į Sovietų Sąjungos istoriją. Pagaliau buvęs JAV prezidentas Regan turėjo pakankamai drąsos pavadinti dalykus taip, kaip jie buvo: „blogio imperija“. Tarptautinėje arenoje buvo viešai atidengtas komunizmo melas. Jie kūrė ne proletariato rojų, o blogio imperiją. Ginkluota ligi dantų imperija savaime sužlugdo, nes blogis iš esmės yra tuštuma, gėrio nebuvimas.

Blogio imperijos žlugime Lietuva atgavo savo politinę nepriklausomybę ir tuo mes labai džiaugiamės. Šiame džiaugsme mes gal nepastebėjome fakto, kuris turėtų mus labai gąsdinti. Būtent tai, kad blogio imperijos auklėtiniai labai patogiai jaučiasi dabartinėje kapitalistinėje santvarkoje. Tiesiog matyti jų džiaugsmas, kad jie gali viešai pasirodyti su visomis ydomis, kurių net ateistinė komunistinė kultūra neleido išeiti į viešumą. Šioje kapitalistinėje santvarkoje kiekvienas kriminalistas gali sudaryti viešą spektaklį su brangenybėmis, kailiniais, mašinomis, asmeniškai sargyba, siekdamas sukelti kitų pavydą, kad jis „blogiausias iš blogųjų“.

Velnias pralaimėjo valstybine blogio imperijai, tačiau blogis siekia išplėsti savo galią per pasaulinę kapitalistinę kultūrą, kurioje žmogus tebėra tik „homo ekonomikus“. Tai nėra dialektinis materializmas, bet

grynas materializmas. Žmogus tik pasitiki tu, ką mato ar ką jaučia. Jo gyvenimo esmė yra tik kova už būvį, pinigų, pinigų krovimą. Jei kūdikis sutrukdė patogumą ar pinigų krovimą, tai „homo ekonomikus“ tą kūdikį nužudo.

Moderni kultūra yra pasidariusi kitų išnaudojimo kultūra. Ypač seksualinėje srityje žmonės tapo savo polinkių vergais. Neturi nei noro, nei galios susivaldyti. Taigi neuostabu, kad buvę komunistai nepasimetė modernioje kapitalistinėje kultūroje, bet joje jaučiasi kaip namie, nes principai labai panašūs.

Į šią kultūrą gimsta kūdikėlis Jėzus. Visgi yra žmonių, kaip ir tie Rytų išminčiai, kurie Jėzusa ieško. Taip pat yra žmonių, kaip Erodas, kurie siekia jį nužudyti. Nereikia ieškoti pranašų, kad numatytų, kas bus su naujai nepriklausoma Lietuva. Lietuviai gali sukurti naują „gėrio civilizaciją“ ir išlikti taip, kaip pirmieji krikščionys išliko, nepaisant visų sunkumų ar bėdų, arba jie gali pasinerti į naują mirties kultūrą, kuri padarys iš jų „homo ekonomikus“.

DAROME, KĄ NORIME

Lietuvos vyriausybė patvirtino karinių ir pavojingų krovinių vežimo taisykles, kurios leidžia daryti tiltą ne tarp Rytų ir Vakarų, o tik tarp dviejų Rusijos valdų. Opozicijai pavyko įtraukti į taisykles vienkartinius leidimus tarptautinių organizacijų tarpininkavimą ir

per Raudonąjį Kryžį, nei per amerikiečių turimus karo belaisvių sąrašus. Ištikinau, kad majoras yra žuvis gestapo nagoose, bet nepraradau vilties rasti jo dukras. Po vienerių metų vieną majoro dukrą radau Muencheno universitete, kuriame ir aš studijavau. Bet antros dukros nei ji, nei aš neradome. Tai tokia tos liūto galvutės istorija, – giliai atsidesęs, atsilosė Rimas ir siekė taureles su konjaku.

Šeimnininkai, paveikti Rimo pasakojimo, susimąstė tylėjo, stebėdami židinį gestancijos žarijas. Mažoji Dainutė jau saldžiai miegojo, padėjusi galvytę ant motinos kelių, glebyje suspaudusi savo lėlę. Linas tik nusiziovavo ir klausiamai žiūrėjo į Rimą, lyg laukdamas istorijos tęsimą. Bet Rimas savo pasakojimo nenorėjo testuoti, kad nedraskytų dar neužgijusių žaizdų. Be to, ar iš tikro įdomu šeimnininkams klausytis jo meilės romano liūdno pabaigos? Universitete suradęs Moniką Narkūnaitę, Rimas buvo laimingas, pagaliau išpildęs vieną dalį savo pažado majorui. Kai Monika perskaitė savo tėvo laišką ir iš Rimo patyrė, kad tėvo likimas nežinomas, ji ilgai raudavo, o Rimas ją guodė ir į jos rankas įspaudė jos motinos auksinį, smulkiomis deimantais papuoštą kryželį... Taip prasidėjo dviejų vienišių, tėvynės praradusių jaunų žmonių pirmoji pažintis, vėliau perejęsi į gilios meilės romaną. Netrukus Rimas maldavo Moniką susituokti, bet ji delsė, pasiteisindama, kad reikia ieškoti sesers Marijos, baigti studijas ir planuoti rytojų, nes išvietintų asmenų stovyklos pradedamos likviduoti ir jų dauguma jau emigruoja į tolimus kraštus – Ameriką, Kanadą ar Australiją. Bet Rimas ir Monika buvo apsimainę amžinos meilės ir ištikimybės pažadais, tai tik jautėsi priversti laukti įvykių raidos ir galimybių, kurios apspręš jų ateitį, nes grįžimo į tėvynę vilties jau

RŪPINANTIS BALTIEČIŲ INTERESAIS

Jungtinis baltiečių amerikiečių komitetas Vašingtone jau veikia daugel metų. Jį sudaro estų, latvių ir lietuvių tarybų, veikiančių Amerikoje, atstovai. Šis komitetas labai greitai reaguoja į šio krašto vyriausybėsėjimus dėl Baltijos tautų reikalų.

Tad ir vėl Baltijos tautų atstovai buvo priimti Baltuosiuose rūmuose Nicholas Bruns, kuris yra JAV Saugumo taryboje specialus asistentas Amerikos prezidentui. Ši kartą toje delegacijoje dalyvavo trys lietuviai – ALTo atstovas dr. Jonas Genys, Linas Kojelis ir Asta Banionytė. Taip pat du latvių ir keturi estų atstovai bei du tar-nautojai iš šio komiteto įstaigos. Mr. Burns buvo ką tik grįžęs iš Maskvos, kur jis dalyvavo delegacijoje kartu su JAV viceprezidentu Al Gore pasitarimuose su rusais. Pirmasis kalbėjo N. Burns, o vėliau jis pats atsakinėjo ir į klausimus.

Daug dėmesio buvo skirta Baltijos kraštų įjungimui į NATO organizaciją. Čia iš abiejų pusių pasisakyta prieš žvaigždės sferas. Ypač buvo pabrėžta, kad Amerika domisi kariniu Baltijos kraštų kariuomenių apmokymu.

Karaliaučiaus srities klausimu, kurį iškėlė dr. Jonas Genys, buvo atsakyta, jog 1991 metais, kai kūrėsi Rusija, Amerika ją pripažino dabartinės sienose, o Sovietų Sąjungos dabar nebėra. Jungtinis Pabaltiečių komitetas (JBANC) įteikė raštą, kuriame buvo vienuolika klausimų ir pasiūlymų.

Taip pat ten buvo pranešta, jog Clevelande įvyks konferencija – pasitarimas dėl investavimo galimybių Rytų Europoje klausimais. Manoma, kad konferencijoje dalyvaus ir Amerikos prez. Bill Clinton.

Šis informacinis pasikalbėjimas trečiadienį, gruodžio 21 d., užtruko beveik dvi valandas.

kai kuriuos vežamų ginklų ir vagonų skaičius apribojimus. Nustatant taisykles, buvo galimybė dirbti kartu bendram šalių labui, bet dialogas neįvyko. Paskutinė Lietuvos neskėmė – tai valdančiosios partijos ir prezidento komandos pažiūra į septynių Lietuvos politinių partijų pareikimą dėl tranzito. Valdančiųjų komentarus buvo girdimas senas posakis: „Balsų pakanka, darome, ką norime“. (Ištrauka iš „Apžvalgos“, Lietuvos Krikščionių demokratų partijos laikraščio, 43 numerio vedamojo.) (V.R.)

Amerikos lietuviai remia Lietuvos išjungimą į NATO saugumo sistemą. – Laisvos Europos radijas pranešė, jog jau 24 valstybės buvo pasirašiusios, pareiškdamos norą priklausyti „Partnerystės už taiką“ programai, tačiau Lietuva buvo dar tik devinta valstybė iš tų, kurios programa tuo reikalu buvo priimta ir patvirtinta; kitos aštuonios valstybės yra: Švedija, Suomija, Lenkija, Vengrija, Čekijos Respublika, Slovakija, Rumunija ir Bulgarija.

Tačiau neseniai prezidento Clinton administracija pradėjo siekti, kad priėmimas naujų lygiateisių narių į NATO būtų pradėtas vykdyti jau dabar. Didžioji Amerikos spauda, kalbėdama šia tema, taipgi užakcentavo, kad ir naujojo Amerikos kongreso, dabar vadovaujamo respublikonų, atstovai remia anksčiau naujų narių priėmimą į NATO.

Suomijos iniciatyva neseniai Helsinkyje buvo pasirašytas Estijos-Suomijos-Rusijos susitarimas reguliavimui šių valstybių pakrančių apsaugos laivų veiksmus Suomijos jlanke. Tame bendradarbiavimo protokole yra aptartas ir bendradarbiavimas prieš nelegalius veiksmus šioje Baltijos jūros įlankoje.

Prieš 50 metų, gruodžio 16 d., Vakarų sąjungininkų pozicijas karo fronte nelauktai puolė koncentruotos elitinės Hitlerio karo jėgos. Šis puolimas buvo vykdomas Ardenu kalnuose, kur viename 100 mylių fronto ruože buvo vos penkos sąjungininkų divizijos. Ši ruoža puolė ketvirtis milijono vokiečių karių – 24 divizijos – kuriose buvo 10 sąruvčių divizijų su 1,000 tankų. Hitlerio tikslas buvo kirsti kylį iki Anglų kanalo ir paimti Antverpeno uostą. Tai buvo paskutinis rizikingas nacių bandymas palaužti Vakarų demokratijas, tačiau sąjungininkų kariai, nors ir su dideliais nuostoliais, atlaikė šį stiprų puolimą – hitlerinės diktatūros paskutinį bandymą pakeipti karo eigą savo pergalei.

Artėjant Kalėdų šventėms, Europoje – Bosnijoje taip pat vyko karo veiksmų ir neaktų civilių žudymas. Azijoje – prie pat Gruzijos – vos viena milijona gyventojų turinti čėčėnų tauta pasiskelbė esanti nepriklausoma nuo jai visai negiminingų rusų. Už tai rusų tankai ir lėktuvai dabar naikina čėčėnų miestus ir miestelius. Šiaurės Korėjos komunistiniai diktatoriai apšaudė pasienyje negink-

Danutė Bindokienė

Būtina suprasti

Užsienio lietuviai, kurie turi daugiau progų susitikti su tautiečiais tėvynėje, o ypač tie, kurie ten nuvyksta ilgesniam laikui, vėliau apie savo patirtį kalba su keista veido išraiška, tvirtindami, kad beveik neįmanoma tenyščių žmonių suprasti. Jų galvosena esanti skirtinga. Jie kažkodėl prie bet kokio reikalo „eina aplinkiniams keliais“, kreipdami dėmesį į nereikšmingas smulkmenas, kol jos taip susikaupia, kad užgožia pagrindinius siekius ir kartais visiškai paskandina norimą atlikti darbą. Beveik nuolatinis nusiskundimas: žmonės Lietuvoje trūksta iniciatyvos, varžymo, entuziazmo. O mūsų, pripratusius problemas spręsti greitai, net rizikuojant nesėkme, visas tas nerangas atsargumas savotiškai erzina.

Vyresnieji tuos naujus ir neįprastus lietuvių charakterio bruožus priskiria komunizmo suluošintai žmogaus dvasiai, kaltindami savo tautiečius, kad nepasistengė atsispirti, nepasiduoti, nepasikeisti. Iš „komunistinio rojus“ ištrūkusiam lietuviui net prisegamas „homo sovieticus“ vardas, kuris kartu atsiliepia ir panieką, ir užuojautą. Tačiau tas vardas – tai didelė skriauda mūsų tautiečiams Lietuvoje ir turėtume jį kuo greičiau išmesti iš savo žodyno.

Nėra abejonės, kad beveik 50 metų svetimųjų okupacijos įtaka negalėjo nepalikti gilių pėdsakų kiekvieno lietuvių sieloje. Ir tu, kurie prisitaikė prie naujųjų šeiminių reikalavimų, dėl „trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto“ atsisakydami savo dvasinės nepriklausomybės, ir tu, kurie kovoję su priespauda, dėl savo ištikimybės turėję nukentėti ir kentėti. Per 50 metų ne tik gimė, užaugo, bet ir per savo amžiaus vidurkį peržengė nemažą Lietuvos gyventojų dalis. Nuo pat lopšelio, darželio, pradžios mokyklos iki universitetinio auklėjimo jie buvo įstatomi į tam tikras vėžes, kiekviena proga diegiant į samoną bei pasąmonę paklusnumo, nuolaidumo, visiško individualumo praradimo dogmą. Partija kruopščiai nustatinėjo viso kasdieninio

luotus apmokymo helikopterius, nužudymai nekaltą amerikietį lakūną.

Tad mes turėjome pasitikti šias Kalėdų šventes ir su liūdesio šešėliu savo širdyse. **ALTo informacija**

ir netrukus gavo atsiskyrėlio vardą.

Dabar, po daugelio metų, jis taip vaizdžiai prisiminė paskutines liūdno Kalėdas Vokietijoje, kai Kūčių vakarą, sėdėdamas vienas savo kambarėlyje, svajojo apie Moniką ir glostė liūto galvutę, lyg su ja noredamas pasidalinti praradimų skausmu – ir šeimos, ir mylimosios, ir jos tėvo. Praradęs viltį susigrąžinti Moniką, jis tebeieško jos sesers, tik Monikai pakaitalo nebuvo, nes jis nebesidomėjo merginomis, visas jėgas pašventęs studijoms, kurias jis sėkmingai baigė su inžinieriaus – architektų diplomu. Šį jaukų Kūčių vakarą iš naujo išgyvenęs savo praradimų istoriją, jis norėjo dėkoti Aukščiausiam, kuris jį atvedė į tą nuostabią malonią šeimą, tik kad ir jos neprarastų. Tylą pertraukė telefono skambutis. Ponia Rasa pašoko atsakyti.

– Tai tikriausia mūsų besivėluojanti viešnia, – sumurmėjo Visvaldas. – Galui pasiūlyti puoduką kavos ar konjako? – Rimą užklauė jis, bet Rimas, lyg pabudęs iš miego, tik pakratė galva. – Ir ačiū jums už tokią įdomią istoriją. Norėčiau dabar ir aš tą galvutę apžiūrėti. Atrodo, kad Dainutė ją yra užgulusi. – Jis iš už Dainutės petuko atsargiai ištraukė drožinį, o mažoji mergytė pramerkę akeles, nusiziovavo, pasiraivė ir vėl užsimerkė.

Tuo tarpu, muzikai nutilus, girdėjosi telefoninio pokalbio nuotrupos.

– Laukiame, esame labai išsiilę. – Iš lauke uždegiau šviesą, kad taksi vairuotojui būtų lengviau surasti namą. Dar kartą kartoju: trečias namas iš dešinės, pravažiavus pusynėli.

(Bus daugiau)

MIRAŽAS AR KALĖDŲ DOVANA?

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

5

Staiga pasijutau kaip tas skenduolis, nepasiekiantis kranto. Praradimų ženkle išgyvenęs savo gražiausius jaunystės metus, aš visa širdimi prisirčiau prie to mažakalbio majoro, kuris mano beviltišką dieną nušvietė savo asmenybės šviesa ir nuostabią draugystę. Norėjau maldauti, kad jis mane paimtų su savim į bet kurį pasaulio kraštą. Norėjau pulti jam į glėbį, glaustis prie jo kaip kadaise glaudžiausi prie savo tėvo. Bet jo ramus ir beveik įsakmus žvilgsnis mane sulaukė ir nuo žodžių, ir nuo judesio, o mano rankos virpėjo, imant vokus. Atsištos, jis man ištiesė ranką ir manąją tvirtai paspaudė, jos ilgai nepaleisdamas. Dar ir dabar prisimenu jo kiekvieną žodį: „Tu esi vienintelis žmogus, kuriu galiu pasitikėti. Linkiu tau laimės, sūnau, ir laimingo grįžimo į kada nors išlaisvintą tėvynę“. Nuo tos dienos aš jo daugiau nebemačiau. Niekas nepaaiškino majoro perkėlimo priežasties, o jo vieton buvo paskirtas stipraus balsu ir keisto akcento bavarietis majoras. Pagaliau atėjo karo pabaiga. 1945 metų vasarą ir dalį rudens praleidau karo belaisvių stovykloje, bet man pavyko iš jos išeiti, apsigyventi lietuvių pabėgėlių stovykloje ir testuoti studijas Muencheno universitete. Majoro man padovanoti pinigai labai pravertė. Iš jo laiško susipažinau su jo šeimos tragiška istorija ir dejau pastangas ką nors patirti apie jo likimą, bet nepavyko nei

LB NEW YORKO APYGARDOS APYLINKIŲ SUAŽIAVIMAS

P. PALYS

Suvažiavimas įvyko gruodžio 10 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje, Brooklyn, NY. Suvažiavimą atidarė ir visai eiga vadovavęs apygardos valdybos pirmininkas Kęstutis Miklas, išreikšęs padėką susirinkusiems, pakvietė tylos minutę pagerbti į amžinybę iškeliavusius uolius bendruomenės narius: Apolinarą Vėbeliūną, dail. Česlovą Janušą ir Vincą Blažaitį.

Vienuolyno viršininkui, „Darbininko“ administratoriui kun. Pranciškui Gedgaudiui sukalbėjus maldą, praėjusio suvažiavimo protokolą perskaitė šio suvažiavimo sekretorė Malvina Klivečienė.

Išsamų nuo praėjusio suvažiavimo (1993 m. balandžio 24 d.) pranešimą padarė apygardos valdybos pirm. Kęstutis Miklas. Per tą laikotarpį valdyba posėdžiavo 15 kartų. Buvo skirta daug laiko ir pastangų reprezentacijai, nes reikėjo pasitikti, o kartais ir nakvyne pasirūpinti, iš Lietuvos atvykstantiems valdžios žmonėms. Buvo suorganizuoti susitikimai su buvusiu ministru Gedimynu Vagnorium, prezidentu Algirdu Brazausku, Seimo nare Laima Andriūnaitiene. Užsienio reikalų ministru Povilu Gilyu ir kitais. Tokių susitikimų progomis, ar jiems patikdavo, ar ne, visuomet būdavo iškeltas New Yorko lietuvių nuotaikos. Rengta Vasario 16-tos minėjimas, dailininko Adomo Galdiko 100 metų sukaktis, Baisiojo birželio minėjimo metu, Kultūros Židinio kieme, prie kryžiaus, buvo suorganizuota daug kontroversijos sukėlusio, PLB išleista „Lietuvos kovų ir kančių istorija“. Sudaryta tamprūs ryšiai tarp apygardos ir Farmingdale SUNY universiteto, kuriame studijuoja studentai iš Lietuvos. Universitetas jiems suteikia nemokamą mokslą ir bendrabutį, o apygarda pasirūpino, kad studentai galėtų maitintis universiteto valgykloje. Studentų globai apygardos išdėdė sudaryta speciali atskira sąskaita.

Baigdamas savo pranešimą, išreiškė padėką savo valdybos nariams: pirmajam vicepirmininkui Kęstučiui Bileriiui, vicepirmininkui kultūriniais reikalais ir informacijai Pauliui Jurkui, sekretorei Malvinai Klivečienėi, išdėdė šio suvažiavimo protokolą, o visą suvažiavimą vedė Laima Šileikytė-Hood. Prieš balsuojant, abiem kandidatams buvo leista pasisakyti.

Laima Šileikytė-Hood, papasakojusi apie ilgąmetę savo veiklą bendruomenėje ir Kultū-

ri Lietuva.

Trumpiausias pranešimas buvo iš Great Neck apylinkės, kurį padarė pirmininkas Vytautas Žukas. Nusiskundė labai sumažėjusių narių skaičiumi, todėl ir veikla nebuvo įspūdinga. Stengsis dar nepasiduoti ir ateityje veiklą pagyventi.

Manhattan apylinkės pranešimą atliko Laima Šileikytė-Hood. Ten buvo surengtas Tomo Venclovos poezijos vakaras, kuriame savo poeziją skaitė pats autorius. Suroštas Kalėdų poėvis vaikams. Paminėta Vasario 16-toji. Surošta, menininkų atvykusių iš Lietuvos, dailės paroda. Verbų sekmadienį marginti kiaušiniai. Surengė pokoncertinį menininkų priėmimą po įvykusio komp. Osvaldo Balauskos kūrinų koncerto.

Queens apylinkės pranešimą, paruošė pirmininkės Ramutės Cesnavičienės, suvažiavime negalėjusios dalyvauti, skaitė vicepirmininkė Vida Janauskaitė.

Tai narių skaičiumi didžiausia apylinkė. Per pusantų metų turėjo 10 valdybos posėdžių. Iš tos apylinkės 4 nariai buvo išrinkti į Krašto tarybą ir dalyvavo tarybos suvažiavime Washington. Surengtas „Virgo“ choro iš Lietuvos koncertas. Dalyvavo Veteranų dienos eisenoje. Prasidėjo prie ambasadoriaus Aniceto Simučio rengto pagerbimo. Suorganizavo naujai atvykusiems iš Lietuvos anglų kalbos kursus, rūpinasi šeštadieninės Maironio mokyklos išlaikymu.

Iš visų pranešimų buvo jaučiamas susirūpinimas dėl mažėjančio narių skaičiaus silpnėjančios veiklos, naujai atvykusiems iš Lietuvos nerodant noro jungtis į bendruomenės gretas.

Išklausius visus pranešimus, pirmininkaujantis pasiskundė, kad Brooklyn apylinkė visai nepasirodo. Nemoka nario mokesčio, o ir į apygardos posėdžius savo atstovo neatstovėja. Todėl, apygardos valdybos posėdyje apsvačius, ta apylinkė nutarta sujungti su Queens apylinkė. Kreipėsi į suvažiavimo dalyvius, kad šis apygardos valdybos nutarimas būtų patvirtintas. Tai ir buvo padaryta.

Priartėta prie paties svarbiausio dienotvarkės punkto – apygardos pirmininko rinkimų. Į tą postą sutiko kandidatuoti Laima Šileikytė-Hood ir dr. Jonas Bilėnas. Prieš balsuojant, abiem kandidatams buvo leista pasisakyti.

Laima Šileikytė-Hood, papasakojusi apie ilgąmetę savo veiklą bendruomenėje ir Kultū-

Ritute Kušeliauskaitė valgo „grybą“ kalėdinėje PLC mugėje.

LB New Yorko apygardos valdyba, baigusi savo 3 metų kadenciją. Iš kairės: vicepirm. Paulius Jurkus, sekr. Malvina Klivečienė, pirm. Kęstutis Miklas, vicepirm. Kęstutis Bileris, išd. Linas Šidlauskas ir narys Raimundas Šližys.

Nuotr. S. Narkeliūnaitės

KOMUNIZMO ŠMĖKLA GRĮŽTA Į LIETUVOS MIESTELIUS

ros taryboje, išsireiškė: „Būtų gaila, kad mano patirtis liktų plačiau nepanaudota“.

Dr. Jonas Bilėnas, prisipažinęs, kad bendruomenėje jo veikla buvo ribota, pristatė (jei būtų išrinktas) 4 punktų programą: a) veiklos metodai; b) apylinkių veiklos sunkumai; c) sunkumai laikui bėgant ir d) pasikeitimai New Yorko, Lietuvoje atgavus nepriklausomybę. Tuos punktus per 10 minučių apibūdino.

Ivyko slapta balsavimas. Nominacijų komitetui (Tadas Alinskas, Aldona Marijošienė, dr. Rimas Vaičiūnas) suskaičiavus balsus, dr. R. Vaičiūnas pranešė, kad iš 37 balsavusių buvo rasta 31 galiojantis balsas. Balsai pasiskirstė taip: Laima Šileikytė-Hood gavo 20, o dr. Jonas Bilėnas 11 balsų. Tokiu būdu LB NY apygardos valdybos pirmininke tapo Laima Šileikytė-Hood.

Esamai kontrolės komisijai nesutikus pasilikti dar vienai kadencijai, buvo išrinkti nauji žmonės: Ramutė Žukaitė, Asta Lukoševičiūtė ir Edmundas Adomaitis.

Naujai išrinktoji apygardos valdybos pirmininkė, padėkojusi už pasitikėjimą, pristatė savo kabinetą kurį sudaro: dr. Jonas Bilėnas, Kęstutis Bileris, Rimas Kežys, Paulius Jurkus, Malvina Klivečienė, Raimundas Šližys ir dr. Rimas Vaičiūnas.

Buvęs NY apygardos valdybos pirmininkas Kęstutis Miklas, pasveikino naują pirmininkę, jai ir jos valdybai linkėjo darbinių metų.

Visapusiškai sumaniai, dariniai ir kultūringai praverstas suvažiavimas buvo užbaigtas, giedant Lietuvos himną.

Suvažiavimą uždarius, vyko prieškalėdinis pabėdavimas, kurio metu pasivažiavo Astos Bilerienės paruoštais valgiais.

Nerimą kelia pastaruoju metu vis dažniau ir dažniau Lietuvos spaudoje pasirodantys straipsniai ir pačių žmonių pasakojamos nuoskaudos dėl sovietizacijos reiškinio Lietuvoje. Štai „Dienovidyje“ 1994 m. liepos 8 d. išspausdintas Algimanto Lelešiaus straipsnis „Sovietinis patriotizmas“, kuriame rašoma, kad Kazlų Rūdoje jau dabar visiškai restauruota sovietų valdžia. Apie tai liudija Kazlų Rūdos kapinės stovinti 7 metrų aukščio sovietinio kario, iškėlusio vėliavą, gelžbetoninė statula, ant kurios pilko postamento penkiakampė ir užrašas dviem kalbomis (lietuvių ir rusų) „Garbė didvyriams“.

Kazlų Rūdos savivaldybė paskyrė 6,000 litų jam restauruoti. Ir tai tuo metu, kai vienisi pensininkai vos ginasi nuo bado, o miestelio inteligentija, mokytojai, gydytojai ir bibliotekininkai, nustumti ant krautinio skurdo ribos. Dar įdomiau, kad Kazlų Rūdos savivaldybė, jausdama saldžią nostalgiją „šviesiam komunizmo rytojui“ panaikino Kazlų Rūdoje vysk. V. Borisevičiaus gatvės pavadinimą.

Pasirodė ir Filomenos Taunytės straipsnis „Kalavijais perverta Tėvynės širdis“ („Gimtasis kraštas“ 1994, rugs. 4 d.). Čia rašoma, kad rugpjūčio pabaigoje Ramygaloje, aikštėje priešais bažnyčią, ten, kur pokario metais buvo guldomi išniekinti nužudytųjų Lietuvos partizanų kūnai, buvo atidengtas paminklas genocido aukoms: „Užlaužtomis rankomis šešių metrų motinos Tėvynės skulptūra, perverta keturiolika kalavijų, tarp kurių apraizgyti spygliuotomis

vielomis Tėvynės sūnūs ir dukros“. Paminklo skulptorius K. Kisieliūnas.

Paminklas buvo pastatytas ramygaliečių, dabar jau išsibarsčiusių po Lietuvą ir Amerikos lietuvių (dr. J. Adomavičiaus, E. Bagdonaitės-Gaškievienės, T. ir M. Kiečių, O. ir K. Bagdonų, E. ir K. Kriaučiūnų, A. Zaurų ir kitų) lėšomis. Deja, tarp skulptoriaus ir ramygaliečių kilo konfliktas dėl paminklo užrašo. Paminkle užrašyta, kad jis skirtas sovietinio genocido aukoms. Grįžus į Lietuvos valdžią partijos, vykdydamos genocidą, nariams, skulptorius ir dalis Ramygalų valdančiųjų ponų apsigalvojo ir nutarė, kad šis paminklas turi tik papildyti per penkis sovietmečio dešimtmčius Lietuvoje pastatytų paminklų skaičių ir turi būti skirtas „visoms genocido aukoms: tiek vokiečių, tiek lenkų, tiek sovietų...“, „ir tiems Lietuvos vaikams, kurių šimtai žuvo sovietinėje armijoje“, ir tūkstančiams žudomų negimusių vaikų, „nes nesutvarkytas motinos ir vaiko aprūpinimas“ ir tiems, „kurie pasitraukė į svetimus kraštus, žuvo Tėvynėje“ (? - Aut).

Taip suniekinama pati rezistencijos idėja, įgyvendinamas naujųjų komunizmo politrukų ypač mėgstamas šūkis „Rezistencija buvo beprasmiška“. Manau, kad Ramygalos žmonės, apmulkinti šiuo metu ypač aktyvių ir klestinčių „buvusiųjų vadų“, patys jau nebeišspręs šio ginčo. Savo žodį čia turėtų tarti ir Amerikos lietuviai, paminklo statybai paaukoję 2,500 dolerių.

Ona Voverienė

CLASSIFIED GUIDE

IEŠKO DARBO

Lietuvė 26 m. ieško darbo. Gali prižiūrėti senelius, valyti namus. Lietuvoje dirbo kaip med. sesuo. Skambinti Daival: tel. 708-719-9645.

Moteris iš Lietuvos ieško darbo prie ligonių ar vaikų. Skambinti: 312-436-5034.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS: kompiuterinis FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Pigiai ir greitai išvežame šukles, išvalome namus, garažus, kraustome baldus, darome smulkių remontus. Kreiptis: Rytis, tel. 312-233-6834.

NAMŲ ŠILDYMAS
Taisau visų rūšių apšildymo įrengimus ir pakeičiu vandens šildytuvus. Papiginti gauti visas atsargines dalis. Kreiptis: A. Banas, 1-708-447-8806.

Amerikos lietuvių, JAV pilietė, graži, patraukli, meili, galvojanti, subrendusi moteris. Domiuosi pasauline literatūra, klasikine muzika, daržininkyste, esu „gourmet cook“. Norėčiau susirasti su 55+ metų amžiaus, intelektualiai ir emociniai pilnaverčių vyrų. Prašome rašyti lietuvių ar anglų kalba: JULIJAI, P.O. Box 210-312, WOODHAVEN, N.Y. 11421, U.S.A.

Moving—Kraustymas
Profesionalus patarnavimas prieinamomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: Gediminas: tel. 312-925-4331

FOR RENT

Vilniaus centre išnuomojami 5 kamb. ir 2 kamb. butai su baldais. Tinkami gyvenimui ir biznui. Kreiptis: 708-546-4803 arba Vilniuje 011-370-2-76-42-14.

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienas arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. \$325 mėn. + „security dep.“ Kreiptis [Alma nuo 8 v.r. iki 3 v.p.p., tel. 312-476-8727.

HELP WANTED

Lietuviškam restoranui
reikalinga virėja su darbo patirtimi restorane
(312)254-3979

Lietuvių kompanija „DAZZLE“ Floridoje ieško žmonių naktiniam darbiui valyti grindis parduotuvėse. Smulkesnei informacijai kreiptis: tel. 1-813-379-9342. Kalbame lietuviškai, angliai, lenkiškai ir rusiškai.

Midland Federal

Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(312) 254-4470

BRIDGEVIEW

8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

We Ship UPS

312-434-9766

Užsilaikant maisto tiekimo (catering)

talman

delicatessen
Valgis Catering

Skaniausi lietuviški gaminiai

Geriausias spaudos rinkinys Chicagoje!

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZE BRAZDŽIONYTE

Nuo trečiadienio iki penktadienio,

8:30 v.v. — 9:00 v.v.

Visos laidos iš WCEV stoties

1450 AM Banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.

Willow Springs, IL 60480.

Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

LAIŠKAI

DAR APIE FANTASTIŠKĄ DIENORAŠTĮ

Aktorius ir poezijos skaitovas Laimonas Noreika vilniškio „Metų“ žurnalo lapkričio numerį paskelbė savo „dienoraštį“, kaip, kada, kur ir kodėl per pastaruosius du dešimtmečius sovietiniais laikais jis viešose renginiuose skaitydavo Salomėjos Nėries vėliausio „karo metų“ eilėraščius.

Dalia Ruogaitė „Draugo“ laišku skyriuje (Nr. 241) nesenai pasijuto turinti „viesai pareikšti, kad visa, ką jis įdėjo į mano ir mano motinos lūpas, yra gryna autoriaus fantazija“... Šia proga norėčiau pridėti, kad ir kitas, L. Noreikos dienoraštyje atpasakotas, epizodas, įdėtas į mano lūpas, taip pat iškraipytas ir netoli fantazijos. Noreika pateikė ilgoką savo dienoraščio ištrauką, kaip 1985 m. rugsėjo 23 d. dr. Marijos Gimbutienės bute Topangoje buvo suruoštas pobūvis su juo ir ypač su kitais trim rašytojais iš Vilniaus. Ta ištrauka gal vėliau buvo surašyta, nes net pobūvio dalyviai netiksliai pamini. Aš dargi labai abejoju, ar pobūvis buvo ruoštas tik tam, kad duotų progą Noreikai dar kartą deklamuoti „mums nežinomus“, Salomėjos karingus karo metų eilėraščius.

Jis kiek pašiepiančiai be pagrindo prasimano, tartum mano ir mano pusės Marijos Gimbutienės pažiūros į Salomėjos eilėraščius būtų taip skirtingos ir kad mes tada ginčijomės. Nei tada, nei niekad mes dėl to nesiginčijom. Teisybė, kad Laimonui aš nuosirdžiai pasakiau komplimentų, jog man patiko jo įrašai su Maiorino ir kitų poetų eilėraščių skaitymais, ypač „Trakų pilis“. Bet tai pasakiau per bendrus pokalbius dar pobūvio pradžioje, ne jam pradėjus deklamuoti „karo metų“ lyriką.

Beje, ši laiška berašant ir mano vyras prašė pridėti, kad Noreikos lūpomis ir pokalbiu įtrauktas ir susatrintas epizodas Salomėjos temomis taip pat visiškai išjungtas iš pokalbių konteksto, nieko bendra neturėjusio su deklamacijomis.

Dienoraštyje minimas pobūvis Topangoje, skirtas susitikimui su Lietuvos rašytojais iš tada dar labai nelaisvos Lietuvos, puikios vaišės, draugiški ir įdomūs pokalbiai liko malonūs mūsų visų prisiminimuose. Gal tik išskyrus tą Salomėjos karo metų eilių deklamavimą, trukusį apie 10-15 minučių, po kurio, kaip pats Noreika užrašė, buvo – tyla...

Čia tai tiesa. Nei aš, nei kiti pobūvio dalyviai jam dėl to tada nedarėm priekaištų ir nediskutavom. Bet tada pagalvojau ir dabar, pabrėžtinai priminus tuos dienoraštininko šen ten pafantazuotus epizodus, vis taip pat tebežinau: – nejaugi jis nei tada, nei vėliau nesuprato, kad toks jo spyrimasis užsienio lietuviams būtinai deklamuoti tuos karingus karo metų Salomėjos eilėraščius buvo bereikalingas, abejotino svetingumo, ne vietoje ir ne tokiam klausovam.

Daneta Railienė
Los Angeles, CA.

DIRBA, BET NESIGIRIA

Prieš kelias dienas gautam „Drauge“ skaičiau vieną laiška, kuriame autorė rodo didelį nepasitenkinimą mūsų išeivijos gydytojais, naujuoju gydytojų prieaugliu.

Po keleto gan nemalonių įvykių ir nusivylimo, didelė dalis mūsų gydytojų nenustojo remti Lietuvos, kiekvienas būdu – kuris jam geriausias, tik daro tai privačiai, be nuotraukų ar

aprašymų spaudoje. Man atrodo, kad nelabai tinka pasmerkti visą profesiją, nežinant, kas ir ką daro. Daug mūsų pastebėjė, kad daug našesni rezultatai, veikiant per patikimus asmenis – gydytojus Lietuvoje, negu per organizacijas, kur per „kolektyvinę atsakomybę“ daug pagalbų tik dingsta. Man atrodo, kad dabar pagalba eina sparčiai, kaip ir anksčiau, tik mažiau pašalinių žmonių apie tai žino, nes tie, kurie tuos gerus darbus daro, neturi laiko ir intereso skelbtis ir garsintis.

Liuda Avizonienė
Laguna Hills, CA

NUKIRSKIME KGB NAGUS AMERIKOJE

Daugai skundžiamės OSI siautėjimu, tai įstaigai bendraujant su Lietuva engusia KGB. Vienok mūsų tarpusavyje kalbas ne dažnai sekė atitinkama vieša veikla. Dabar štai dėl JAV Kongreso rinkimų sėkmės susilaukėme geros progos užkimšti spragą tarp kalbų ir darbų.

St. Petersburg, FL., gruodžio 16 d. įvykusiame knygos „Kazimieras Palciauskas 1941-1944 m. Kaune“ pristatyme, iškeliau mintį veiklai – pagaliau uždarinti tą gėdingą „teisės“ įstaigą. Naujai išrinktojo 104-jo Kongreso daug narių, ypač Atstovų Rūmų respublikonų partijos vadovybė, yra pažadėję per pirmus 3 mėnesius stipriai apgenėti Washingtono biurokratiją, idant sumažintų valdžios išlaidas ir vidurinėsios klasės amerikiečių mokesčius. Mūsų pareiga nurodyti raštu, telefonais ar asmeniškai aplankymu savems ir kitiems įtakingiems senatoriams bei atstovams, kad OSI biudžetas yra užsitarnavęs pirmumo būti padėtas ant taupymo kaladės po JAV biudžeto trumpinimo kirvius.

Net juoduosius „liberalus“ atstovus galima paveikti, nurodant, jog OSI švaistomus milijonus tiksliau būtų panaudoti miesto vaikams apsaugoti nuo narko-žudikų, negu vis dar skirti JAV išdo pinigais KGB užgirtai veiklai sovietų karo nusikaltimams pridengti ir Amerikos etnines grupes vieną prieš kitą kurstyti. Konservatyvūs respublikonai mielai pritaris OSI biudžetą panaudoti deficitą sumažinimui. Neklausykime tų išeivijos veiklos stabdžių, kurie vis tvirtina, jog „nieko negalima padaryti“. Dauguma tokių nėra net bandę ką nors daryti. Šiuo atveju, kaip ir paprastai, daugiausia nulems tai, kas labiau „reks“ – OSI rėmėjai ar priešai. Įsidėmėtina, kad Kongrese daugiau dėmesio kreipiamą į ranka rašytą laiška, negu į spausdintą. Atstovų pavarės ir adresai randami veik visose telefonų knygose, skirtingos spalvos lapuose, tarp „geltonųjų puslapių“.

Tikėkimės, kad mūsų organizacijos gal jau vykdo tokią akciją, kad nepraleistų retos progos viešiau prabilti KGB ir OSI persekiojimo aukų vardan.

Vilius Braženas
Bonita Springs, FL.

KAŽKAS NE TAIP

„Drauge“, š.m. gruodžio 13 d., laišku skyriuje yra Kosto Nenorto („Apie Vilniaus grąžinimą“) rašoma apie generolą Vladą Nagevičių. Ten parašyta, kad jo žmona žuvo Budapešte, Vengrijoje, per bombardavimą.

Aš turiu V. Nagevičienės laiškus, rašytus 1962 m. lapkričio 20 ir gruodžio 4 d. Vadinasi, ji tuo metu tebebuvo gyva. Tarp kitko esu Nagevičius matęs, išvykstant į Ameriką, pereinamoje Groningen stovykloje 1949 m. liepos pradžioje.

Čia kažkas ne taip.

Česys Šadeika
Farmington Hills, MI

Pasaulio lietuvių centro Lemonte renginių komiteto pirm. Bronė Nainienė (kairėje) padėkos gėlę apdovanoja Dalią Šlenienę, kuri komitete darbuojasi nuo pat įsistatymo prieš 6 metus ir visuomet uoliai padeda darbus dirbti.

DAUGIAU TOKIŲ RENGINIŲ!

Gruodžio 11-sios popietės programa, vykusi Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, Dailės muziejaus patalpose, buvo išskirtinai puiki. Ji buvo skirta Advento susirangymui ir surengta Vaikų globos būrelio „Saulutės“.

Visi trys programą atlikę menininkai: solistė Audronė Gaižiūnienė, aktorė Nijolė Martinaitytė ir muzikas Alvydas Vasaitis nusipelnė garsaus „Valio!“ Dideliu įsijautimu jų atlikti, retai girdimi kūriniai buvo verti ir pamąstymo, ir pasigrožėjimo. Be solistės atliekamų dainų ir aktorės subtiliai parinktų poezijos bei prozos kūrinių čia vietos rado ir romantiška Lietuvos istorijos iškarpa. Visa tai vyko paveikslų, skulptūrų bei žiburėlių papuoštų eg-lučiu fone.

Šilti „Saulutės“ spindulėliai buvo jautiami visur: ir svečius pasitinkant, ir prie gražiai paruošto vaišių stalo, ir stpažindinant (nuotraukomis) su „Saulutės“ globojamais vargdiečiais vaikučiais Lietuvoje.

Gaila tik, kad prieškalėdinė ruošą ar kiti renginiai sulaukė kitus nuo gausiosios dalyvavimo. Labai vertėtų (gal kai kada ir pridėjus) šią puikią programą pakartoti Gavenios laikotarpį, kad nedalyvavusieji galėtų pasigėrėti ir kartu suteikti džiaugsmo likimo nusiskriaustiems našlaičiams Lietuvoje.

Sofija Jelionienė
Darien, IL

ŽINOKIME SAVĄJĄ VERTE

I. Medžiukas „Drauge“ skundžiasi, kad lenkai mus vis kritikuoja (gruodžio 6 d. „Lenkams niekaip neįtikime“). Aš nematau, kad sveika ir teisinga kritika būtų neigistina. Nejaugi bijome išgirsti karčios tiesos? Lietuvoje krautuvėse ir turguose dešros tikrai nėra sveikos: jų net ir mano pusėsėrė Vilniuje neperka. Tikėkime, kad tarptautinė, nors ir lenkiška, kritika igalins Lietuvos vyriausybę sustiprinti maisto produktų gamybos priežiūrą. Juk Lietuvos gyventojų sveikata ir gyvenimo amžius vienas žemiausių Europoje. Kas teisybė – priimkime, kur melas – atmeskime.

Visai kitas reikalas, kai lenkai dar vis mus bando žeminti kultūroje. Lietuvis kaimietis buvo spaudžiamas, niekinamas, pratinamas lankstytis lenkui dvarininkui, lenkuojančiam klebonui, rusiškam carui, zandarui, vėliau ir lietuviškam apskrities viršininkui, policininkui, komisariui, centro komiteto ir kolchozo pirmininkui ir t.t. Lenkomanai tikino, kad ir Dievas nesupranta lietuviškai kalbamų poterių! Viską jie darė, tačiau per penkis šimtmečius nepajėgė mūsų nutautinti. Atsigavome, išsimokslinome ir susipratome.

Dabar nauja banga puolimų ateina: sako mes nacionalistai – per daug gerbiame savo lietuviškumą, savo tautą, savo kultūrą!

Kodėl gi lietuvis negali savimi

jams, kviečiamiems ir švenčių dalyviams. Taip elgiames, kad nežinome, kaip būtų geriau elgtis. Kodėl verselis laizo ranką žmogui, kuris jį veda papjauti? Todėl, kad yra kvailias.

Tadas Palionis
Middleton, WI.

REIKIA SUSIRŪPINTI

Kreipiuosi į mūsų istorikus, reporterius. Ar yra mūsų tarpe asmenų, kurie galėtų patikslinti ir JAV laikraščiams rašyti, ne vien parašyti dėl skelbiamų laikraščiuose netikslumų apie Lietuvą? Praėjusią savaitę „Chicago Tribune“ žinutėje apie Latviją yra minima, kad Pabaltijo valstybės buvo nepriklausomos trumpą laiką, 1918-1940 metais. Kodėl? Mes visada buvome mokomi apie didingą Lietuvos praeitį, Vytauto Didžiojo laikus, Algirdą, Kęstutį, Mindaugą. Ar tai buvo tik fantazija?

Pradedame 1995 metus. Tebūnie jie reikšmingi ne tik mūsų, lietuvių tarpe, skelbkime pasauliui apie Lietuvos išgyvenimus, taisykime spaudoje pasitaikančius klaidingus pranešimus, ne vien tarp savęs erzeldamiesi.

Baniutė Kronienė
Clarendon Hills, IL

KAM SKIRTI PREZIDENTO ŽODŽIAI?

Lietuvos prez. A. Brazauskas lankėsi Vatikane, kur jį priėmė popiežius Jonas Paulius II. Neminėsiu šio vizito politinės reikšmės Lietuvai (jis buvo plačiai išreklamuotas LDDP spaudoje). Fantastiška: pirmasis Lietuvos prezidentas popiežių rezidencijoje! Vienas šmaikstulys šia kelione taip aptarė: viduramžių Europos valstybių valdovai ir šiaip riteriai-didikai, vykdavo į „šventąją žemę“, kad ten, kovodami su netikintaisiais, įgytų savo nuodėmių atleidimą, tad gal ir mūsų prezidentas, jausdamasis labai nusikaltęs Lietuvos žmonėms, vyko į Romą atgailauti...

Šv. Tėvas, lankydamasis Lietuvoje, ne kartą pabrėžė savo meilę ir palankumą lietuvių tautai, tad A. Brazauską priėmė, manau, kaip mylimos valstybės vadovą. Tačiau norisi prisiminti prezidento žodžius, pasakytus jo kalboje audiencijos metu: „Tūkstančiai genocido aukų, žuvusių Lietuvoje ir Sibire...“

Ar girdėjome kada panašius žodžius prezidento kalbose Lietuvoje? Deja, ne! Vadinasi, tokie žodžiai kalbami tik užsienyje, kai reikia „kalti politinį kapitalą“, o Lietuvoje, kur valdžią sudaro LDDP dauguma, šito kalbėti nereikia.

Jeigu prezidentui rūpėtų genocido aukos, tai jis pasistengtų kuo greičiau sutvarkyti KGB rūmų „archyvų reikalus“. Juk jau čia pat metinė sukaktis, kai archyvuose budi tos pačios „genocido aukos“ – politiniai kaliniai ir tremtiniai.

Kalbėdamas Vatikane, A. Brazauskas, matyt, pamiršo, kad tos genocido mašinos, tiek kraujo ir kančios atnešusios Lietuvai, vienas sraigtelis buvo ir jis pats, todėl ir neskubama iš KGB archyvų generalinio direktoriaus „pareigų“ pašalinti asmenis, nepriimtino visiems 85,000 Lietuvos politinių kalinių bei tremtinių.

O galbūt prezidento žodžiai apie genocido aukas parodė ir „antrą medalio pusę“. Juk ne taip seniai, liūdnai pagarsėjęs Seimo atstovas Albertynas, LDDP rėmėjas, pareiškė, kad už nuopelnus kovoję prieš okupantus reiktų apdovanoti ir rezistentų vardą suteikti Sniečkui ir Brazauskui... Štai kaip! O kas buvo tie 30,000 geriausių Lietuvos sūnų ir dukterų, paguldžiusių savo galvas ant tėvynės aukuro kovoję su raudonaisiais okupantais ir vietiniais

DRAUGAS, penktadienis, 1994 m. gruodžio mėn. 30 d. 5

išdavikais - sribais? O kas tie, žuvę ir dar išlikę gyvi, praėjusieji Golgotos kelią Sibiro tremtyje, gulaguose ir lageriuose? Jie, ir tikrai jie, yra Lietuvos rezistentai, tautos didvyriai. O ponams, LDD partijos nariams,

KPSS ir LKP „tradicijų“ perėmėjams Tauta skyrė kitą vardą, kuriuo istorija juos ir jų „darbelius“ Lietuvai vadins per amžius.

Jonas Vaišnoras
Kursėnai

A.†A. SESUO M. DOLORETA SAVAKONIS

Mūsų mylima Seselė mirė Šv. Juozapo namuose, Holland, PA, š.m. gruodžio mėn. 28 d., sulaukusi 89 metų. Į vienuolyną įstojo iš Šv. Kryžiaus parapijos, Mt. Carmel, PA.

Vienuolyne įžaduose išgyveno 55 metus. Pasiliko nuliūdę Šv. Kazimiero seserys ir artimieji giminės: seserys – Marian Savakonis, Margaret Proctor ir jų šeimos.

Kūnas pašarvotas Šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, pirmadienį, sausio 2 d. 10 val. ryto. Laidotuvių šv. Mišios Šv. Kazimiero Seserų vienuolyno koplyčioje pirmadienį, sausio 2 d. 7 val. vakaro.

Laidotuvės Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse antradienį, sausio 3 d. 10 val. ryto. Prašome dalyvauti laidotuvių Mišiose ir pasimelsti už Seselės sielą.

Šv. Kazimiero Seserys ir Savakonis, Proctor šeimos. Laidotuvių dir. Gaidas-Daimid, tel. 312-535-0440.

A.†A. Anastazija Laurušonienė Grigaliūnaitė

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1994 m. gruodžio 27 d. 12:15 val. p.p., sulaukusi 95 metų.

Gimė Lietuvoje, Trakų apskrityje, Žiezmarų valsčiuje, Antakalnių kaime. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: duklė Marija Laurušonytė Linienė, M.D., žentas Viktoras; anūkas Viktoras Linas, Jr. ir jo žmona Donna ir vaikai: William, Jerome, Mary, Andrew, Rebecca; mirusio sūnaus Valentino Laurušonio dukros – Dalia, Valentina ir Laima su šeimomis; seserėnės Kazimieras Beiga su žmona Sofija ir sūnum Vyteniu bei jo žmona Liza; seserėčia Stella Vopata ir jos dukros Phyllis ir Carol su šeimomis.

Velionė pašarvota penktadienį, gruodžio 30 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 31 d. iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: duklė, žentas, anūkas, proanūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600

A.†A. ALGIRDUI OLIUI

mirus, giliame liūdesyje likusiems – žmonai ALDONAI ir sūnui ANDRIUI bei visiems artimiesiems reikiame nuosirdžiai užuojautą.

Algis ir Dalia Augūnai
Valteris ir Liucija Beržinskai
Pranas Budininkas
Elena Damijonaitienė
Vytautas ir Eglė Dudėnai
Antanas ir Birutė Čiuriai
Vytautas ir Vanda Majauskai
Pranas ir Valentina Maziškis
Jonas ir Roma Mildažiai
Algirdas ir Gražina Petručiai
Petras ir Meilutė Ruliai
Katrina ir Marius Sodonai
Alicija ir Henrikas Soliai
Jonas ir Janina Šalnos
Vytautas ir Aldona Urbs
Vladas ir Ona Vaitkai
Lina Žitkienė

Juno Beach–Jupiter, Florida

A.†A. STASEI IZOKAITIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškiamė dukrai dr. JŪRATEI AVIŽIENIENEI, jos vyrui dr. ALGIUI AVIŽIENIUI ir jų šeimai.

Evelina ir Adomas Mickevičiai
Dr. Edvardas Kaminskas
Vladė ir Gediminas Lapėnai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„TALKA“ lietuvių kredito unija Hamilton, Canada, per vedėją Rimą Sakalą Draugo fondą parėmė 500 dolerių. Labai malonu, kad mūsų finansinės institucijos Kanadoje taip stipriai remia vienintelio už Lietuvos ribų dienraščio „Draugo“ leidimą. Draugo fondas jiems taria didelį ačiū ir kviečia visas kitas lietuvių finansines institucijas JAV ir Kanadoje – pasiekti šiuo gražiu pavyzdžiu. „Draugas“ nori lankyti visus lietuvius plačiame pasaulyje.

A. Rauchienė, Palos Hills, IL. „Draugo“ knygyne nusipirkau knygų už tikrai nemažą sumą. Sakoma, jei kas įvertina lietuviškos spaudos reikšmę, tas suranda galimybių jai turėti.

Lituanistikos Instituto Čikagoje išleistas knygas – „Lietuvių egzodo literatūra 1945–1990“ ir „Amerikos lietuvių spauda 1874–1910“, Instituto vadovybė pasiuntė 90-čiai valstybinių universitetų bibliotekų Lietuvoje. Dabar Institutas gauna daug padėkos laišku už šias vertingas dovanas. Pažymėtina, kad tos knygos, o taip pat ir kiti Lituanistikos Instituto leidiniai, gaunami „Drauge“.

Tokios geros kokybės lininiai audiniai paprastai paruošiami tik eksportui į užsienį. Juos galima pamatyti ir išsigyti „Drauge“. Pagalvėles, staltieses, staltieses, takeliai ir kiti audiniai pradijus kiekvienai, ypač dovanojant kitataučiams, jaunoms šeimoms, įvairioms šventinėms progoms. Atvykite, apžiūrėkite, pasirinkite ir nusipirkite!

Labdaros vakare „Seklyčioje“ – Vytautas Dijokas, kuris daug padeda įvairiuose pataisymo darbuose.

x Turtinų Naujų Metų! Sausio 1 d., sekmadienį po pamaldų, Lemonto lietuvių centre įvyks seminaras apie mokesčių sutaupymą ir pensijos investavimo planavimą, kurį ves Vid. Garlauskas ir Patrick McKernan iš Capital Securities Investment Corp.

(sk.)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarė, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: Andrius Kurkulis, tel. 312-360-5531 ir Paulius Kurkulis, 312-360-5627, dirba su Oppenheimer & Co., Inc. Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

(sk.)

A.a. ses. M. Doloreta Savakonis mirė Šv. Kazimiero seselių vedamuose Šv. Juozapo namuose, Holland, PA, gruodžio 28 d., 2:25 val. popiet. Į Šv. Kazimiero kongregaciją įstojo 1936 m. iš Šv. Kryžiaus parapijos Mt. Carmel, PA. Įžduose išgyveno 55 metus. Seselė pašventė beveik visą savo vienuolišką gyvenimą koplyčios priežiūrai Motiniškame name, Chicago, IL, ir Villa Juozapo Marijos vieloje, Holland, PA. Nuo 1988 m. išėjo į poilsį ir apsigyveno Šv. Juozapo namuose, Holland, PA.

Pasaulio lietuvių centro valdyba (pirm. Algis Bakaitis) ir taryba (pirm. Rimas Domanskis) atsiuntė „Draugui“ sveikinimą šv. Kalėdų proga su sėmingu 1995 metų linėjimais, o kad tie linėjimai lengviau įvyktų, pridėjo 200 dol. čekį Draugo fondui. Nuosirdus ačiū!

Adv. Algimantas ir Elena Keželiai, Chicago, IL, suprasdami lietuviškos spaudos svarbą užsienio lietuvių gyvenime, parėmė dienraštį „Drauga“ 100 dol. auka. Esame jiems dėkingi ir linkime, ypač Alei Keželienei, apsiėmusiai atsakingas JAV LB Kultūros tarybos pirmininkės pareigas, sėkmės bei išvermės visuose darbuose.

„Draugo“ redakcija ir administracija šią visą savaitę dirba, t.y. antradienį-penktadienį; šeštadienis „Draugas“ bus išleidžiamas be kultūrinio priedo, bet 8 psl., kaip paprastai šeštadieniais. Pirmadienį, sausio 3 d., „Draugo“ redakcija ir administracija nedirbs, todėl antradienio, sausio 3 d. dienraštis ne išeis.

„I LAISVĖ“ ŽURNALAS LIETUVAI

„I laisvę“ žurnalas nuo 1994 lapkričio mėn. numerio pradėtas perspausdinti Lietuvoje. Tai nereiškia, kad šis rezistencinės minties ir kultūros žurnalas persikelia į Lietuvą. Jis ir toliau bus leidžiamas čia, tik Lietuvoje bus perspausdintas didesniu tiražu iš Amerikoje suredaguoto teksto ir paruoštų negatyvų. Perspausdinimą atlieka Morkūno ir Ko. spaustuvė Kaune.

Iki šiol paštu Lietuvon siunčiami numeriai ten buvo mielai skaitomi. Norėtume, kad žurnalas ir jo idėjos dar labiau ten paplistų. Tad prašome „I laisvę“ skaitytojus ir rėmėjus užpildyti žurnalą savo draugams, giminėms, bibliotekoms, mokykloms Lietuvoje. Tokia prenumerata 1995 metams tik 5 doleriai. Siųskite tikslius adresus ir čekius adresu: I laisvę, c/o J. Prakapas, 14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305.

R. Alminauskas, gyv. Bloomington, IN, iš „Draugo“ knygyne užsisakė 25 lietuviškas knygas. Ir tai jau nebe pirmą kartą.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų valdyba kviečia suinteresuotus apylinkės gyventojus atvykti į „Neringos“ restoraną (2632 W. 71st Str.) trečiadienį, sausio 5 d., 2 val. p.p. Iš New Yorko atvyksta „National TV News magazine“ ir nori išgirsti gyventojų nuomonę apie Anna Gilvį bei teisėją Lubin, kuris paleido jos žudiką nenubausta. Taip pat bus galima kalbėti ir apie gerąsias Marquette Parko apylinkės ypatybes, lietuvišką parapiją, Šv. Kryžiaus ligoninę, Maria mokyklą, Šv. Kazimiero vienuolyną ir pan. Svarbu, kad žiniasklaida susidarytų tikslų Marquette Parko lietuvių rūpesčių, džiaugsmų ir reikalų vaizdą. Svarbu ir gausus dalyvavimas, todėl kviečiame atvykti.

B. Andrašiūnas, Orland Park, IL, siūsdamas „Draugo“ prenumeratos mokestį, pridėjo 100 dol. auką. Už išsiųstą pagalbos ranką ir dosnumą, mūsų laikraščio rėmėjui tariame nuosirdus ačiū.

Elzbieta Katilienė, Chicago, IL, „Draugui“ padovanojo 75 dol. Malonu turėti laikraščio draugų, kurie jo neužmiršta suteikdami savo pagalbą. Nuosirdus ačiū už auką.

x MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS per Transpak. Visi produktai užsienietiški. Nuo \$29 iki \$98. Du patys populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Skubiams siuntiniams – AIR CARGO. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk.)

x William E. Unakis, Morton, IL, paaukojo \$200 Lithuanian Mercy Lift. Nuosirdžiai dėkojame ponui Unakiui už nuolatinę paramą.

(sk.)

x Ieškomas Rimas Gertus, gyvenęs Kaune, dabar JAV arba Kanadoje. Jis arba apie jį žinantįjį prašomi rašyti: Nijolei Leonavičiūtei, Vytauto prospektui 60-56, Kaunas, Lithuania.

(sk.)

x Rūta ir Tadas Kulbiai atsiuntė \$240 auką „Saulutei“, Lietuvos Vaikų globos būreliui, metams remti našlaitę Telšių rajone. Mergaitę ir jos du broliukus augina jos senelis, pats dar namuose turintis du vaikus, iš kurių vienas yra invalidas. Ačiū, „Saulutei“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

(sk.)

KALĖDINĖ EGLUTĖ TĖVIŠKĖS PARAPIJOJE

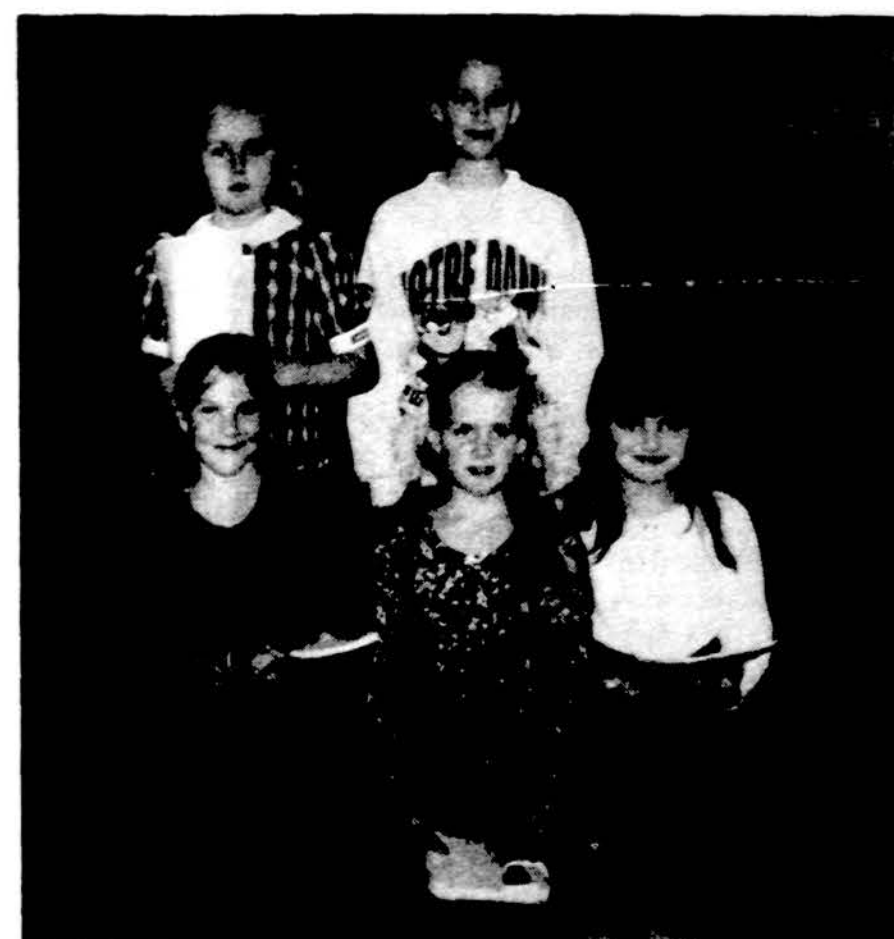
Angeliukų, piemenėlių, angelų ir net avinėlių prisirinko pilna scena šių metų Advento paskutinį sekmadienį Tėviškės parapijos salėje, sekmadieninės mokyklos pasirodymui su kalėdiniu vaizdeliu. Gal dar ne visiems „aktoriams“ buvo paskirtosios rolės tiksliai suprantamos, bet matomai mažukams numatytas vaidmuo turėjo didelės reikšmės, o sekmadieninės mokyklos mokytojoms Silvijai Ankus, Melitai Jenzake, Astridai Pauperienei, Claudiai Gunn ir kitoms nemazas galvosūkis, kaip geriau vaizdelį įgyvendinti, ne tik ap rūpinti angelus sparnais – greitesnio susisiekimo priemone, bet ir kaip greičiau vaikūčius išmokyti eilėraščių ir kalėdinių giesmių, kai kuriems vaikams nereguliariai atvykstant į sekmadieninę mokyklą. Pagaliau klūtys buvo nugalėtos, vaikų seniai lauktoji šventė galėjo prasidėti.

Pradžioje dr. Algimantas Keleras, pasveikinęs salėje gausiai dalyvaujančius parapijiečius ir jų svečius, pakvietė sekmadieninės mokyklos mokytoją Silviją Ankus vadovauti programai. Programa pradėta parapijos konfirmandų pakaitomis skaitoma kalėdinė istorija. Skaitė Andrea Mikaitytė, Krystle Slaughterback, Eric Scornavacco ir Andy Waldukat. Po to būsimoji Tėviškės parapijos jaunimo karta, susidedanti iš Gabrielės Ausraitės, Alexandros ir Joseph-Andrew Gunn, Emily ir Sarah Preiksaitių, Jonathan, Victoria ir Mary-Kristina Ankus, Timothy Trier, Andrew Wiede ir Eric Janzake mėgino pagal savo roles ir sugebėjimus pavaizduoti įvyki, prieš du tūkstantčius metų įvykusį Betliejuje.

Be to, popietė buvo pajavirinta kalėdinės muzikos melodijomis, kurias atliko Steven Waldukat – smuiku, Andy Waldukat – trompete ir Andrea Mikaitytė – cello. Gabrielės Ausraitė ir Alexandra Gunn padėklamavo kalėdiniam laikui skirtus eilėraščius. Programos pabaigai vaikučiai pagiedojo anglų ir lietuvių kalba kalėdinę giesmę, Donna Dumpys pritariant pianinu. Dr. Algimantui Kelerui išreiškus padėką programos sudarytojoms ir pravedėjoms, prie jo padėkos žodžiais prisijungė ir Tėviškės parapijos klebonas, vysk. Hansas Dumpys, skirtais ne tik sekmadieninės mokyklos mokytojoms už jų darbą, bet ir vaikučių tėvams už sekmadieniais atsivežimą savo vaikų į šią mokyklą. Galų gale į salę užsuko ir seniai vaikų lauktas Kalėdų senelis su dovanomis, kuriu, kaip teko girdėti, atstovavo dr. William Wiede.

vb

Pasišnekučius ir kiek apsilus, svečiai buvo kviečiami užimti vietas prie stalų. Visiems Sausio 1-5 d. Dainavos stovyklavietėje ruošiamą Studentų ateitininkų žiemos akademiją. Numatyta įdomi programa su paskaitomis, pramogomis, linksmavakariais, užsiėmimų būreliais, slidinėjimu... Visus kviečiame atvykti visoms dienoms, arba ir tumpesniai laikui. Prašome nedelsiant registruotis pas Kristiną Liaugaudaitę, tel. 708-968-7561. Studentai ateitininkai visiems sako: iki malonaus pasimatymo!

Čikagos lit. mokyklos, veikiančios Jaunimo centre, ketvirtos kl. mokiniai, laimėję premijas šių metų deklamavimo konkurse. I eil. iš kairės: Lina Dovilaite, Milda Bunikyte, Alina Meilyte; II eil.: Kristina Badaraitė, Darius Sutrinavičius.

Nuotr. Danos Mikuzienės

Maironio lituanistinėje mokykloje, Lemonte, įsteigtas Lietuvos istorijos būrelis, pasivadinęs „Geležinio Vilko“ vardu. Būreliui priklauso mokiniai nuo 7 iki 10 skyriaus, o jį globoja istorijos mokytoja Gražina Sturionienė (antroji iš dešinės).

LB-nės SOCIALINĖS TARYBOS VEIKLA

Ta veikla yra taip glaudžiai susijusi su „Seklyčia“, kad beveik jos šešėlyje dingsta. Iš dalies yra todėl, kad abejoms Birutė Jasaitienė vadovauja. Prieškalėdinėmis savaitėmis, tiek daug visko buvo, kad net nebeįmanoma viską atskirti aprašyti. Tad reikia viską į vieną rašinį supakoti.

„Labdaros vakaras“, jau keletą metų tuo pačiu laiku rengiamas, įvyko gruodžio 10 d., šeštadienį, „Seklyčioje“. Į gražiai išpuostą salę prisirinko daug svečių. Jų tarpe buvo daug LB-nės ir L. fondo vadovaujančių asmenų. Pagal nusistovėjusią tvarką, prieš sėdant prie stalų, vyko susipažinimas ir pašnekečiai prie baro, restorano patalpose. Barą vikriai ir sumaniai aptarnavo nenuilstantis „Seklyčios“ ir kitų gerų darbų taltininkas Antanas Valavičius su „Seklyčios“ ir Soc. tarybos taltininko Vytauto Dijoko talka. Kas be ko, bet koks didesnis parengimas be baro neapsieina, tad ir jo darbuotojus nedera užmiršti.

Pasišnekučius ir kiek apsilus, svečiai buvo kviečiami užimti vietas prie stalų. Visiems Sausio 1-5 d. Dainavos stovyklavietėje ruošiamą Studentų ateitininkų žiemos akademiją. Numatyta įdomi programa su paskaitomis, pramogomis, linksmavakariais, užsiėmimų būreliais, slidinėjimu... Visus kviečiame atvykti visoms dienoms, arba ir tumpesniai laikui. Prašome nedelsiant registruotis pas Kristiną Liaugaudaitę, tel. 708-968-7561. Studentai ateitininkai visiems sako: iki malonaus pasimatymo!

susėdus, svečius pasveikino Birutė Jasaitienė, Soc. tarybos pirm., pasidžiaugdama gausiu apsilankymu ir visuomenės rodoma parama Soc. tarybos ir „Seklyčios“ veiklai. „Seklyčia“ yra labai reikalinga ne tik vyresnio amžiaus žmonėms, bet Lietuvos vaikams ir neseniai iš Lietuvos atvykusiems. Jeigu nebūtų „Seklyčios“, tai kur pasidėtų Lietuvos vaikai, kurie čia atvyksta sveikatos ieškoti? Taip pat ir naujai atvykusieji, dažniausiai pirmuosius patarimus gauna iš B. Podienės, Vyresniųjų centro reikalų vedėjos. Savo pranešimo pabaigai susirinkusiems pristatė salėje buvusių Socialinės tarybos narius.

Elena Sirutienė, „Pensininko“ administratorė ir „Seklyčios“ parengimų ir pramogų vadovė, pasidžiaugė talka ir parama. Visiems dėkojo, o ypatingą padėką reikšė nenuilstančiam „Pensininko“ redaktoriui Karoliui Milkovaičiui. Po šių kalbų ir pranešimų prasidėjo vaisės, po jų vyko trumpa meninė dalis. Kupletus apie „Seklyčią“ ir jos darbuotojus, padainavo sol. Margarita ir sol. Vlado Momkai, o juos parasė „Draugo“ redaktorė Danutė Bindokienė. Po meninės dalies buvo laimingųjų bilietų traukimas, kuriam vadovavo Elena Sirutienė ir Jūratė Budrienė (laimėtojų pavardės buvo paskelbtos „Drauge“). Pasibaigus laimėjimams, svečiai geroje nuotaikoje pradėjo skirstytis į namus.

Socialinės tarybos posėdis

Ivyko gruodžio 14 d. vakare „Seklyčioje“. Posėdžiui vos prasidėjus, Birutė Jasaitienė pranešė nemalonią žinią, kad praėjusią naktį, pro išmuštą langą vagis įlipo į raštinę ir išnešė naują multiplikavimo mašiną. Vagis buvo policijos pastebėtas ir pagautas, tačiau mašina apdaužyta ir reikalinga žymesnio remonto. Paskui pranešė, jog „Pensininko“ redaktorius Karolis Milkovaitis prašė, kad „Pensininkas“ būtų leidžiamas tik 8 kartus per metus. Tas jo prašymas buvo priimtas. Be to, nuo sausio mėn. pradžios, jo spausdinimas perkliamas į „Draugo“ spaustuvę.

Tolimesnė posėdžio tema buvo Lietuvos našlaitė ir jų globa. Visiems labai aišku, kad tema aktuali ir jautri. Su kokiais paminklų statymais būtų galima ir palūkti, tačiau našlaitis reikia gelbėti dabar. Tuo reikalu platesnį pranešimą padarė kun. A. Saulaitis, S.J. Lietuvoje yra vaikų namai ir našlaitiniai, tačiau vaikams yra reikalinga šeimos aplinka. Socialinė taryba turi patikrintus šeimų

sąrašus, kurios jau augina arba galėtų našlaicius paimti auginti. Taip pat Soc. tarybos arba Lietuvos Vaikų vilties žmonės, tokias šeimas aplanko ir vietoje patikrina. Vaikai yra Lietuvos ateitis, tad reikia juos gelbėti dabar, kad išaugtų į naudingus žmones. Visos informacijos gaunamos „Seklyčioje“.

Seklyčios padėkos vakariene

Kaip žinome, beveik visi „Seklyčios“ darbai daugiausia yra atliekami taltininkų. Jeigu dirbančiuosius reikėtų samdyti – tai „Seklyčios“ nebūtų! Tad Socialinė taryba ir „Seklyčios“ vadovybė, įvertindama jų pasišventimą, bent prieš šv. Kalėdas nori tokius taltininkus pagerbti ir kartu vakarą praleisti. Gruodžio 16 d. vakare buvo sukvieisti taltininkai, taip pat ir jų globotiniai Lietuvos vaikučiai, kurie čia gydomi, su savo globėjais ir kurie taltininkų yra globojami ir vežiojami. Visiems prie stalų susėdus, dėmesio centre buvo Lietuvos vaikučiai, kurie su savo mamytėmis ir tėveliais užėmė du stalus. Lietuviškais ornamentais taltininkų papuošta eglutė sudarė šventinę nuotaiką.

Vakariene pradėjo Birutė Jasaitienė, nesant kunigo, invokacija sukalbėti pakvietė J. Žebrauską. Po trumpos, bet prasmingos invokacijos, prasidėjo vakariene. Vakarieneje dalyvavo ir „Seklyčios“ pagalbini personalas, niekas nebuvo užmirštas. Birutė Jasaitienė padėkojo Elenai Sirutienei ir B. Podienei, kurios, nors yra apmokamos, tačiau labai minimaliai, o duoda labai daug. B. Podienė yra gerai susipažinusi su socialinės globos įstatymais ir įstaigomis. Tad ji daug padeda ir naujai atvykstantiems. E. Sirutienė dėkojo „Seklyčios“ taltininkams. Padėkojo ir spauda rašantiesiems: A. P. Bagdonui, A. Paužoliui ir J. Žebrauskui. Nenuostabu, kad „Seklyčia“ yra taip populiari, jeigu apie ją net keli į spaudą rašo.

Po vakarienos ir padėkų prasidėjo meninė dalis ir laimėjimai. Aktorė Apolonia Steponavičienė su įsijautimu padėklamavo patriotinius ir vakaro nuotaikai pritaikytus eilėraščius. Po jos parengti Lietuvos vaikučiai padainavo keletą dainelių, pianinu skambino irgi mažylė. Jų ir dvejetukas duetu paskambino. Pasirodo, kad tie vaikučiai, kurie turi fizinius negalavimus, meniniai yra pažangūs. Po meninės dalies vyko laimėjimai. Rengėjai pasirūpino ir atvykusiais, vaikučiai ir jų motinos aktyviai laimėjimuose dalyvavo. O kuriam nors iš jų laimėjus, rodė didelį džiaugsmą. Vakaras praėjo šventiškoje ir smagioje nuotaikoje.

J. Žygas

Auka „Draugo“ paramos fondui—
yra lietuvių laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.